

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

II. Ecquid vitæ, mortisque liber sit, ac prædestinationi, vel reprobationi
addat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

Aura : quare citra omnem Dei indecentiam fieri à Deo possit : cum inde nullius culpæ à creatura, cui eiusmodi habitus, & generalis induratio in peccato à Deo per accidens infunderetur, admittit author, causare Deus esse, dicere possit, vt ex proximè dictis patet. Secundum : quia is habitus, & generalis in peccato induratio Demonibus, & damnatis cunctis ita à Deo infusa videtur : Ergo, & infundi etiam à Deo per accidens viatoribus poterit : Consequenter videtur legitima. Assumptum antecedens probatur : etenim Dæmones, damnati omnes statim ac via statu abscedunt, & statum damnationis pertingunt indurationem generalem illam in peccato omnigeno mortali patiuntur : eam autem acquisitum à se habitu non habent : ergo infuso per accidens à Deo habebunt. Minor probatur (nam reliqua probatione non egent : etenim Dæmones, & damnati plures vno, vel saltem non multis mortalibus commissis via, videlicet præstant abscedunt, nemque tot intensus odij Dei formalis, & expressi actibus intensus : quod ad generandum habitum odij Dei adeo intensum, vt ad indurationem generalem in peccato opus esse diximus : ergo cum habitum, & indurationem generalem in peccato, nec Dæmon, nec homo vllus à se adquisitum ex statu viae secum ad statum illum damnationis adportat : sed neque instanti primo, & initio damnationis sue potest illum acquirere : cum non nisi pluribus intensus actibus odij formalis Dei, (quos omnes nequit damnatus instanti vno illo elicere) possit ab eis intensissimus habitus ad indurationem illam necessarius generari : Ergo is indurationis generalis habitus à Deo per accidens infunditur cunctis damnatis, siue Dæmonibus, siue hominibus, vt primo argumenti huius assumpto antecedente dicebamus.

8. Dico nihilominus quarto : Habitum indurationis generalis in peccato nequit Deus viatori alicui per accidens infundere, ni forte abusus gratie tantus immanibus, frequentibus, pessimisque omnigenis peccatis admittis in perditissimo aliquo viatorum (vltia mensuram quæ vt reor in aliquo ex reprobis erit) sit, ob quem eius habitus infusione puniri à Deo merito possit. Probatur conclusio quoad primam partem : quia non piis solum auribus, sed & rationi dissonum videtur, diuinamque dedecens bonitatem viatorem purè, necdumque vitio suo noxium malique meritum quoad mortalia perpetranda, in damnatorum exceptis penis, à Deo constitui, quid de se se, etiam originali præuiso à Deo hominis cuiusvis salutem desiderat. Dices posse Deum simul cum habitu illo auxilia potentissima eidem viatori decernere, ac providere, quibus habitus illius quantumvis maxima in malum propensio superetur, idque in ostensionem virtutis, & diuitiarum gratiæ suæ. Responderetur tunc habitum illum indurationem in peccato absolute non constituere cum necessitas logica peccandi sine qua induratio in peccato esse non potest, & cum qua solum, & coniunctim, ac nusquam se solo habitus illo potest indurationem constituere, viatori illi deficeret. Accedit : auxilio illo potentissimo simul ex parte actus primi posito, ex parte etiam actus primi vires habitus ad malum impulsivas frangi, debilitarique, vt ne moraliter determinent, necessitentque ad malum : immò etiam cum auxilium sufficiens tantæ virtutis motui in bonum conferretur, quanta esset habitus illius impulsiva virtus in peccatum : tunc enim ex parte actus primi voluntas in æquilibrio virtutis, & inclinationis ad vtrumvis maneret : quare ad neutrum moraliter necessitata, vt de se patet. Ex hac ratione conclusionis fundamenta sententiæ affirmantis euanciscunt. Primum : quia non inde negamus, quod author peccatorum Deus foret, sed aliunde. Secundum : quia etsi Deus habitus indurationis generalis in peccato damnatis cunctis foret, non inde inferitur similis habitus, & indurationis viatorum causam esse posse, ob rationem datam : ceterum nec damnato alicui, necdum omnibus, eius habitus, & indurationis causa

Deus est : quia eorum obduratio non habitu, sed odio actuali Dei vehementissimo in damnatis completur, quod licet de se actus, nec permanens natura sit damnationis tamen status Dei odium actuale, sicut & mala cetera, continuum, permanens perpetuum, nunquam, nusquamque interruptum, neque æternitate tota interrompeadum facit damnatis : cuius permanentiæ defectu odium actuale Dei, etsi viatori contingeret, eius indurationem in peccato nec complecter, nec constitueret.

9. Secunda vero conclusionis pars facile probatur : quia à Deo immanibus, & frequentibus delictis viatoris alicuius satis rationis, & motui Deo apponeretur, vt citra bonitatis suæ indecentiam, & rationis suæ, ac nostræ dissonantiam statu illo, quoad peccandum, damnatorum, ipsum puniret. Addidi vero mensuram peccatorum illorum, nullius reprobi de facto pertingere : tum quia in nullo à Deo frequentia, multaque, & immania in omni genere peccatorum sunt, vt proportionem cum habitu generalis indurationis in peccato completum habeant, nec tantum demeriti, & motui habeat, vt ad statum illum infelicitissimum pro via statu viatori insigendum Dei bonitatem vincant, ac Deum trahant vel invitum idcirco cum generalis obdurationis habitum nulli reprobo à Deo infusum credo : immò nec indurationis specialis in aliquo peccati genere : si Pharaonem, vt diximus excipias. Neque enim Deus, in hominem sat ex vitiosa natura ad malum declinem, & propensum. *Tuquam parieti inclinato, vt macerie depulsa*, vt Psalmo 61. dicitur, eius habitus infusione irrueret. Maxime cum sancti Augustini, & Patrum sententia ob vitiatam nostræ naturæ propensionem in malum potentiora, quam Adamo dederit, nobisque daret, si ad nos vsque innocentie status perueniret, gratiæ auxilia nobis prouiderit : immò, & magis longe efficacia ex Christi meritis, quam Angelis dedit, vt naturæ nostræ infirmitatem maiori gratiæ fulore, & supernaturalis auxilij adiutorio fulciret : de quibus controu. de Angelis, & innocentie statu agitur.

QVÆSTIO II.

*Ecquid vitæ, mortisque liber sit,
ac predestinationi, vel reprobationi addat.*

DE vitæ libro disputarunt Scholastici veteres in prima sententiarum (exceptis Scoto, Henrico, Gregorio, & Marfilio) Sanctus Thomas iterum prima parte, quæstione 23. vbi eius Interpretes Valquez, Ruiz de Montoya, Ioannes Præpositus, Fasolus, etsi eam disputationem alij Recentiores Scholastici omiserint. Disputarunt item Sacri Interpretes ad Psalmum 68. versu 29. vbi latè Lotinus, Exod. 31. Daniel. 12. Lucæ 10. Apocalyp. 3. & 17. de mortis libro, etsi in sacris litteris expressa à Deo mentio non sit, est autem fundamentum maxime ex iis, quæ de libro vitæ dicuntur.

CERTAMEN I.

*Ex libri vitæ acceptionibus propria
Theologia statuitur.*

Vita liber in Deo per metaphoram dicitur ex materialibus, in quo memorie gratia actorum legendumque (maxime circa electos ad dignitatem aliquam) aliquotum nominibus hominibus scribuntur. Propterque siquidem sermonis Deo cuiusque notitia presentem et inde fecibilis natura sua, atque indelebilis memoriae, cuiusque proprius liber omnino repugnat, v. oblectat ad rem hanc Augustin. 10. de ciuit. c. 15. sine verbis hisce. Non Deum liber ille commemorat, vnde oblatione fallatur, sed predicationem significat eorum, quibus aeterna dabitur vita. Nec enim nescit Deus, & in hoc libro libet videri sciat. Vita igitur liber ob indefecibilitatem, & indelebitatem longe maioris scientiae Dei de suis praedictis ad vitam quam confcriptum in libris nostris sit, scientia ipsa Dei liber vite nominatur: v. proxime recitata ista aduertit Aug. Sed potius ipsa eius praesentia de illis, quae falli non possunt, liber est vita in quo sunt scripti, id est praecogniti. Ea sane metaphoram dedit olim Arist. de anima text. 14. intellectum tabulis, quae nihil scriptum, ac depictum esse comparans, v. cum intellectu accedit liber scriptus esse eadem metaphoram intelligatur: porro vita liber multoties in scriptura legitur, non tamen semper Theologico sensu in quo de libro vite et Doctrinibus praefatis disputatur, ac nobis distatundum est, libri enim, quibus de lege, ac praecipis Dei agitur, Moses, Prophetarum, ac de consiliis, & adhortationibus ad virtutem faciendam, & vitam aeternam consequendam vite libri dicuntur; quia scripti in illis ad vitam aeternam lectoribus conducunt. Ita enim habetur Eccle. 24. Haec omnia quae ibi sapiens scripsit, liber vitae, & sepulchrum Altissimi, & agnitio veritatis, legem mandauit Moyses in praecipis iustificationis. Quod si quis ad vitam aeternam conducenda Christus Dominus loquebatur, verba vite aeternae, merito à Petro appellata sunt eodem iure & ratione eadem & similia scriptis tradita, scripta, ac libri subinde vite dicuntur, sed tamen Theologico disputationis nostrae sensu saepe alias de libro vite vel expressis, vel aequivalentibus vocibus est in sacris libris mentio.

25. Vocat, 33. Si non facis hoc dele me de libro vite, quem scripsisti. Bargasius de libro vitorum illudrum gentis iudaicae, cuius iohes, & Regum libri meminerunt intelligi voluit: de quo etiam loquitur Psalmum 68. *Deleantur de libro viventium, & cum iustis non scribuntur*. Hieronymus, & Hilarius non prohibent, fed insinuant. Verum cum historiis cum ille liber nequum inchoatus esset apud Hebraeos Propheticæ Moyse de futuro libro, tanquam de præterito locutus gratis diceret secundo, quia liber ille scriptus à Deo ipso non fuit, sicut neque; aliis præter Decalogi librum; Moyse vero liberum vite hunc à Deo ipso scriptum expresse testatur. Tertio ex Dei responsione abscedit, *Non; sed qui peccaveris mihi delebo cum de libro meo*. Liber autem Dei proprius, & quasi consecratus, quia peccatis suis homines abipso, seu scripti non sunt saluti sua, quia hunc librum vite æternæ liber, scientia Dei est. Et quanquam hac similem verborum plal. 68. interpretationem neque non resellant; at vitæ nomen nomine Beatos solum & salvandos à Palamita semper significare constat ex illo portio mea in terra viventium; alique locis pleribus, & vulgaribus. Quod autem peccato intelligi debuit, aut possit & libro vite scriptum deleri, postquam liber vite essentia statuerimus opportunum docebimus. Idem vitæ liber Theologico sensu disputationis nostræ tradidit Daniel 12. *In illo tempore salubriter omnis, qui inuentus fuerit in libro vitæ, salvabitur scilicet, & ad vitam æternam consecrabitur* & Luca. 10. gaudentibus Discipulis, quod eis demonia etiam in Christi nomine subderent Dominus ait. *Verumtamen in hoc agite gaudent, quia spiritus vobis subiciuntur; & gaudent autem, quod nomina vestra scripta sunt in celis.* & ad Titum. 1. *Firmum fundamentum*

tum Dei fiat, habens senectutem hoc non Dominus,
qui sunt eius veri æquivalentes vocibus vite liber æ-
quitur: expressis vero ad Philippen. Cum Clemente
et ateria adiutoribus meis: quorum nomina sunt in libro vi-
tæ. Apocal. 3. Non delebo eum de libro vite: et li-
bitæ hoc proprio sensu extat mentio, capite 1. et
2. et 10. finis, et capite 21. Non intrabit in eam adul-
ter coniugiumque, aut abominacionem faciens, et menda-
cium 3. nisi qui scripti sunt in libro vite: capite autem
alio sensu liber vitæ memoratur. Denique Apocal. 5. Sumus
vocabitur omnis, qui scriptus est in vita in Hæterali.

3. Sed cum circa prædilatatos ad gloriam plures finitatis, nolito intelligendi modo / quo pro obiectum de statum diversitatis eandem eius, & nullam finem partium) et easque immobiles, indefectibiles, infubstabileque habuit (mediam, qua prædilatatio consistit secundum prædilatationis ipsius tertiam operum ex prædestinatione à prædilatatis exhibitorum, quæ præcætiæ ad gloriam electionis ob eiusdem operum exhibitæ) videndum restat an hæc omnes scientiæque rationes illis liber vite sit, aut contrariæ? duplicem autem scientiam (de quibus in Soaritis sententia de inefficæ antecedente electione prædilatationem ad gloriam, & ad merita ipsa questio esse eodem iure possit: utpote an meritorum ordine intentionis, & glorie ipsiusdem ordine librum vite constituit) & consilio præmissi, etiam efficacem antecedentem & absolutam liberorum notorum operum, & cuiusvis effectus licet, etiam mediare, à nobis obtinendi impossibilis causa operantis effectum liberati contradicentem, tamen illi per finem mediam essentialiter regulatur distinguere oportet, dum late controuerse voluit. d. Secundo merita enim intentionis ficticia solum merita esse ostendimus etiam facis controu. de incarnatione. & præsentem autem controu. non semel, & sulus controuersus de merito vultum, quare ex questionibus omittendis à nobis tenet: maxime cum ex his que de scientiis quærentur à nobis tenent, & subsequuntur. Dicemus facile esse Soaritis de suis illis scientiis, quibus ad rem præsentem definit.

[illegible]

Sapientia Dei in qua omnes electi esse dicuntur scripti, & ad vitam eternam sunt prædestinati. Hugo Vid. t. i. lib. quæstionum in epistolam ad Rom. q. 24. 3. init. scribi in libro vite secundum præscientiam esse præscriptum, & præordinatum ad vitam. Ac lib. institut. monast. de claustris animæ. c. 3. librum quatuor vite ponit Divinam præscientiam. Theophilact. ad ea. Psalm. 68. *Et cum iusti non scribantur*, ait. *Per libros scriptura variam, ac multiplicem Dei cognitionem significat*; & in id. Psalm. 138. *in libro tuo inquit. Liber Dei est summa eius scientia; scriptura vero perpetua memoria.*

6. Dico secundo: hæc omnia expresse prædestinatione librum vite nec contineri, nec esse, sed sola præscientia Dei illum contineri cessantur: in communiori sententia nostra de essentia prædestinationis ex scientia directiva electionis efficaciam mediæ ad salutem, & electione ipsa vi eius complemento loquor: nam in eorum opinione, qui actu imperij intellectualis totam collocant prædestinationem his testimoniis prædestinatio à libro vite non ita facile reicitur. Verum ea sententia à nobis supra assertam impugnata, nunc permittam, prædestinationem in quocumque sit librum vite, siue præscientiam, ut Patres aiunt saluandorum, non esse probatur primo, quia, ut retho. S. Th. vbiq. q. 7. de veritate 4. & in 3. d. 3. 1. q. 1. a. 2. & q. 2. quem sequuntur. q. v. a. 2. cart. Huius in 1. d. 4. q. 3. sine ægredium etiam referens) & 1. p. q. 2. 4. a. 1. prædestinatione à libro vite, ut obiectum à sui cognitione, & scientia differt: ergo prædestinatio siue in actu voluntatis siue intellectus sit non est liber vite, seu scientia Dei in qua hic iuxta Patres, & scholasticos omnes consistit, sed scientia potius, seu libri vite obiectum S. Thomæ verba citato loco. 1. p. q. 2. 4. a. 1. doctè obiectum à nostro Vazq. in eius commentario sunt. *Dei notitia, qua semper retinet se aliquos prædestinasse ad vitam eternam, est liber vite, secundo probatur à S. Thoma ibidem a. 2. corp. quia liber vite potius, seu proprie, dicitur vita gloria, quam vita gratia*: at prædestinatio in quocumque sit ad vitam gratia, imò ad sola media efficaciam illius consequendæ immediate, directè, & executive terminatur, illo siquidem tantum voluntas efficitur & providentia seu præparatio est, cui intentione inefficaciter tamen de se, gratie vitam, ut medium proximum, & ultimum gloriæ vitam, ut finem intendat: ergo prædestinatio vite proprie, & principaliter dictæ non est: probatur maior: quia vita sanctorum absolute talis gloriæ solum vita in scripturis facis appellatur, non autem vita iustitiæ tantum, nedum auxiliantis gratiæ ad eam consequendam. Eni enim iustitia vita animæ sicut peccatum mortale animæ mors appellatur, tamen ideo est quia æternæ vite iustitia conducit, ut peccatum æternam mortem operatur, quam altera simpliciter vita, altera vero absolute etiam & simpliciter mors est probat à simili S. Th. quia milites ad pugnandum solum non ad arma recipienda, sine quibus tamen ut mediis pugnare nequeunt: atqui prædestinatio mediæ, siue quibus vitam ad quam scribuntur prædestinati non obtinebunt solummodo est ergo eorum scriptio in libro vite non est. Denique in communiori nostræ prædestinationis constituendæ sententia ex scientia media dirigente & mediæ efficaciam electione, facilius probatur prædestinationem adhuc ratione scientiæ huius in se inclusit librum vite esse non posse iuxta Scripturæ Patrum, & scholasticorum sententiam. Quia ea scientia communis est prædestinatis & reprobis, cum omnes, nullo excepto auxiliis aliquibus consensuri, & consecuturi gloriam, & vitam æternam sint, ac ea scientia à Deo cognoscantur liberumque Deo sit, ea scientia posita hos vel illos prædestinare: ergo per illam prædestinati & saluandi non præsciuntur potius, esse saluandi, quam ij, qui non prædestinati sed reprobis sunt. Ergo illa scientia liber saluandorum, seu prædestinatorum, ac subinde vite liber firmus, certus, ac permansus non est.

6. Constat ergo ex duplici hac conclusione scientiam, seu præscientiam absolutam vite & salutis æternæ absolute & executive future prædestinatorum, camque solam præscientiam vite librum proprie & Theologicæ acceptam esse. Duo tamen conclusioni huic ex duplici præmissa, & probata à Patrum autoritate obici posse videntur primum ex Cassiodoro, & glossa supra recitata, & autho-

re commentariot. in Apocalyp. insertorum Ambrosij operibus, qui librum vite prædestinationem esse dicunt contra secundam conclusionem. Communis autem, & Germana solutio est quam Cassiodorus, & glossam recitantes, breviter dedimus. Nimirum prædestinare, & prædestinationem ibi, ut & alias sæpe, idem atque præsignare, ac præsignationem valere, quod non nisi scientia Dei de iam prædestinatis seu electis (ut glossa ex Cassiodoro præmiserat fieri nequit. Quæ acceptio, & significatio satis à Paulo traditur. 2. ad Timor. 2. n. 19. *Firmum fundamentum Dei stat habens signaculum hoc. Cognovit Dominus, qui sunt eius.* Loquitur autem de prædestinatis & vasis aliis in contumeliam hæreticis, Hymenæo &c. Secundo opponi possunt cum citati, tum alij Patres, & S. Thomas, qui scientiam prædestinationis ad gloriam, siue ad illam prædestinatorum vite librum esse docent: cum absolute dicta prædestinatio executiva gloriæ voluntas non sit, sed solum mediæ gratiæ efficaciam ad illam obtinendam: respondetur tamen prædestinationem ad gloriam pro absoluta electione ad gloriam (quæ non nisi post prædestinationem rigide acceptam, & absoluta merita ac subinde executiva esse potest) à Patribus, & Theologis sæpe usurpari, ut electionem antecedentem absolutam ad gloriam reicientes observabamus, id quod in S. Thoma locum vel maxime habet. cum 4. p. q. 2. 4. a. 2. corp. q. 7. de veritate 5. 6. & 7. in 1. d. 4. q. 1. 2. 4. 3. ad 3. & vbius de libro vite proprio, & Theologico egit, simpliciter & absolute de libro, & scientia gloriæ, non gratiæ intelligi debere constanter affirmat.

CERTAMEN II.

De moris libro, & aliis verumque librum concernentibus.

MORIS librum in Deo negant scholastici ex primoribus Albert. magn. 1. p. q. 69. m. 2. Alexand. Alenf. 1. p. q. 2. 3. m. 2. sub fin. 1. p. q. 2. 4. a. 1. ad 3. q. 7. de veritate 8. Buiuz de Montoia cita. d. 60. lect. 5. n. 7. concl. 2. Falol. 1. p. q. 2. 4. a. 1. n. 6. commentarij. §. vit. Probat Alexander quia, *Scientia luce cognoscitur tenebra, non tamen ibi videbitur: si in libro vite cognoscitur mors, non tamen ibi videbitur, vel legetur: quia non cognoscitur ibi mors per essentiam, sed per privationem, & ita non potest dici per se nec proprie liber moris, sed vite.* Huic tantum rationi fidei Fasolus, quæ eo tandem euadit, quod, ut mori destinati cognoscantur, sit sit eos scientia, seu libro vite scriptos, & prædictos non videri: ita enim, ut tenebræ cognoscantur, quæ nunquam in se, sed privatione visionis lucis videntur. Confirmari potest ex verbis glossæ ad id Apocal. 1. *Alius liber datus cert. 1. n. 4. Vel liber est præscientia Dei: quia tunc aperte scienti mali se non esse prædestinatos ad vitam, quam in mundo existentes sibi promittebant.* Cum scilicet se in libro vite, seu præscientia saluandorum scriptos non videntur. Albertus, & S. Thoma. Probat primo: quia electi in libro scribuntur, non autem reiecti, ac repudiati, quales reprobi sunt. Secundo: quia Deum de se vite, ac vite fontem moris liber videretur dedecere. Hanc rationem alius inspectam ita confirmo, quia libri alicuius ij solum dicuntur, qui vel ab ipso, vel de eius mandato, & voluntate ab alio scribuntur, non autem, qui scribuntur, in eiusve scriptis, aut bibliotheca contra ipsius voluntatem inferuntur ab aliis: vita solum, & æterna salus omnium, eiusque subinde præscientia & liber voluntatis Dei est, mors autem, & damnatio æterna reproborum eiusque subinde præscientia à Deo est contra Dei voluntatem, ut non nisi iniuritus, & vocatus ab ipsis (ut Patres loquuntur) ad eorum mortem, & damnationem trahatur, vixque veniat Deus: ergo præscientia, moris eorum, non eius liber, sed contra eius voluntatem in scientiæ sue scriptis, & bibliotheca ab aliis inferitur, ac reponitur. Rursum aliam deducit rationem nostræ huic confirmationi non multum absimilem ex illo Malachie 3. PP 3 scriptus

*Scriptum est in monumentis eorum eo zimenitis Domi-
num. Quo autem pacto mors & damatio impij, a qua
Deus faciem aucti, liber coram Deo scriptus dici pot-
rit, & liber monumenti, si fide ad perpetuum rei memoriam,
penes & damnationis impiorum culis potius vult de fe-
licae prae sua pietate velle obliuisci Deus. Ut acule Cyri-
lus ad eum locum hic expendit. Penam autem consti-
tuere oporteret : hoc autem iniuria immemor pretermis-
sit : scribit autem librum monumenti zimenitis
ipsi sum, & in fine libris meritis reproborum proprie &*

¶ Dico primo: liber mortis reprobatorum proprie & per se est in Deo. Ita Periclitus in c. 7. Daniel. Vazquez proxime commentario, articuli 2. §. *Baſilius tamen*. Ioan. Præpoſitus proxime, n. 2. §. *Adverte*, 1. conſenſit tantiſque *ſocore* 1. p. tract. 2. lib. 1. c. 20. dum ex Patribus ſententiam recitat nec reſellit. Probatur ex Ierem. 7. verbiſ, *Recedentes à te in terra* ſcribentur que Hieronymus ad 7. Daniel. verba indicium ſedis: *libri aperti ſunt*. Sic exponit. Bonus libro vite eſſiſque ſape legimus *libro videntium*. Malus libro, qui accuſatoris tenetur manſ: de quo *Apocalypſis*, accuſator ſcratulum noſtrorum. Libro iſte terrenus eſt, de qua *Propheta* dicit: *in terra ſcribentur*: in quo etſi reprobatorum demerita, de quibus à dæmone reprobi accuſantur, contineantur, tamen cum virtute damnationem continet, cumque libro videntium, ſeu vite dicitur Hieronymus opponatui folus mortis, & damnationis opponitur directe, pro libro mortis poſitum à Daniele cenſetur. ait. *In libro iugis diuine ſcientia omnes ſcribuntur* ſunt iuſtiſque peccatores, & ad plalm. 6. *in iſtiſ non ſcribentur*, inquit: eſt *alioſ* liber, in quo peccatores ſcribuntur: iudicium enim ſedit *gus*, quod autem ſubdat Euthymius, *Verum hic liber, diuine ſcientia magis eſt vniuerſalis*. Eſt enim *alioſ* liber magis priuatus, in quo ſoli ſcribuntur: quafi et addeſſum mortis, & damnationis impiorum negat, nihil obſeſt. Priuatum enim magis illum appellat quod denominem libri, ſeu ſcientia approbationis, ſecundum quam reprobatorum liberum ſolummodo negat Deo, qui reſpectu eorum approbationis ſcientia negat habere, non autem negat ipſi libro que continentur damnatio, & mortis impiorum, libro vite, & videntium ſubſtantialiter aduerſum: ſubdit enim illico. *Ex ratione*, quod eos (iuſtos) tantum cognoscere hoc eſt *probat* reprobatur dicitur. Clarius adhuc Baſilius ſai. ſub med. a. id *Sanctus* vocabitur omnis qui ſcriptus eſt in vita in *Ierusalem*, ita illud Ieremie 7. ſimul exponens. *Iuxta ſerum* hunc dno intelligi debent deſcriptiones. Vna quidem eſt eorum, quod ad vitam à altera autem eorum eſt, qui ſcribuntur ad perditionem. Scholl. in plal. 68. ad 4. delectum de libro videntium. ait. *Librorum iſpſorum meminit* Daniel. *Judicium* inquit, ſedit. & *libri aperti ſunt*: quod autem a. tale eſt. *Haud* quaquam potiarum baſiſſimum, quam non per tuam gratiam adepti ſumus. Nec obſcurior in eandem ſententiam Nazianz. Orat. 9. ad Iulian longe à med. a. ſciſcit. Niſi forte de quodam libro videntium, perueniamus que libro nihil unquam audiſſi. Illic enim omnes ſcribuntur: vel ut rectius dicam, iam ſcripti ſumus, pro inuicemque conſecti vite curriſſi. Subſcriberis. Omnes Deo digno deſcripti ſumus: nobiſque irremotaſſis die libri aperietur. Cum igitur hæc tantorum Patrum teſtimonium à Deo aperta pro noſtra conſeſione ſit, nec vllus eſt Patribus liberum mortis, ſeu præſentiam damnationis reprobatorum, libro vite prædeſtinatorum aduerſum ſecundum ſubſtantiam, ſed ſolum ſecundum denominationem aliquam negari, non video quo fundamento concluſum hæc noſtra viro Theologo negari que: maximè cum à ratione iam ſubſidiaria valiſſime etiam probetur.

3. A ratione ergo probatur, quia esse in Deo præscientiam absolutam mortis, & damnationis reproborum æque ac vitæ æternæ prædestinatorum præscientia fit. Ergo æque est in Deo liber mortis reproborum ac vitæ prædestinatorum, qui substantialiter in eisdem præscientia sola consistunt. Easiones, quæ tentari possunt aduerfus rationibus datis continenter. Quare hi disiecti, & illæ erunt præclusæ Prima Alexandri probatio. Solum cognosci in præscientia salvandorum, seu vitæ in Deo in quo reprobi scripti non sunt, non esse ad gloriam

lectos: quomodo autem, nec intra publicitatem relictos scripti in libro faluandorum non esse cognoscimus, sed omitti, atque in alia prouidentia ex merito Dei arbitrio atque fide demeritis in electione ad gloriam praestantissimam seu omitti, in praescientia faluandorum non esse: omittisse priuatiue noscitur: quare pollicetur a gloria exclusi, & damnati ob demerita, in praescientia praerogatiua damnationis, mortisque aeternae ipsorum praescientia absoluta vltimus additus non satis de Deo cognoscitur. Alberti vero, & S. Thomae ratio a paritate patris nihil probat. Qui enim ad finem aliquem quem intendit aliquid ex pluribus eligat, citius numero ad eum finem necessarius, & vtilis elegit: vnde Dux aut Princeps ad pugnam, & victoriam consequendam, reliquis relictis, hos solum fecit bene opus habere, reliquos vero quos negligi fecit, ad vnum qui mercedis pro bene maleque gestis reddere ex vna mouere vel tenetur, vel intendit tam meritorium, quam demeritorium bene maleque merentium, iuxta & festinationum praemii promeritis, vel poenae pro demeritis vniuicque reddendae librum debet habere, vnde in Principibus, Potestatibusque humanis, & ceteris patet, nec satis illis est promeritis praemiantis fuisse, sed & opus est scribere pro demeritis praemiantibus. Vnde et supremum omnium iudicem Deum praescientia fuisse libro non praemiantis aeterna vita solum, & aeterna morte puniendos continere perspicuum a paritate fide secundae eorumdem ratio rebus integris ante peccatum mortale a reprobo admissum perseverantemque ad eternum vitam temporalis spiritum consentium vni habere bene maxime suppetitis nostris fuffulta & confirmata. Tunc enim Dei solum bonitas, & pietas attenditur et quia ita impense omnium salutem de facio amittit, & contra eius exploratum voluntatem hominum peccata absolute sunt, ac diuina scientie praescientiae, cuiusque permanente perpetuae reprobatione, ut inquam libro, scribantur, ac subinde ob illa suppetitum aeternum insigendum: quare & statim illi solo aeterni Dei scientie, & libro inferi potius illa, quam ob ipso eiusdem voluntate scribi, & apponi. At vero mortali praescientiae, & finali appposito a reprobis Deum non solum eorum damnationem, mortemque aeternam et iustitia sua absolute, & efficaciter, quare, & causa absolutam praescientiam veli, sed, & de damnatione discretis, & executioni mandatis eorum absolute morte & poenis aeternis ad plausum vitae manum saluum, super eorum malis gaudere testis nobis est Ezechiel. c. x. n. 17. *Quin & ego plausum dam ad manum.* Quod implebo furorem meum in te. Poltrema Regis solus ratio ex Malachia, & Cyrilli interpretatione concionibus, quam Theologis disputacionibus apparet est.

[illegible]

bonis malisue meritis sententia Deo addit, nec possit non ab ipso omnisio absolute videri atque cognosci. Unde iustus à definitione ad definitum conclusio prima de existentia libri mortis in Deo demonstratur. Denique prædeterminationis, ac reprobationis, siue preparationis in voluntate diuina auxiliorum efficaciam prædeterminationis ad gloriam, & vitam certo de facto obtinendam, vel sufficientium tantum reprobis, & cum eorum morte æterna infallibiliter de facto coniungendorum nec vitæ; nec mortis proprietate Theologica dictæ libri formaliter esse satis ex dictis, ac de se claret cum neutrum auxilium, vita aut mors æterna formalis sit eius, cui confertur, nec de sese alterutri iungatur, sed ex bono eius apud prædeterminatos libero, contingentique vtu, atque abusu etiam contingenti, & libero apud reprobos: quare in neutro scientia præcessisse finem, ac stabili vel vita vel mortis siue prædeterminati, siue reprobi representari permanenter, scribique subinde, ac legi à Deo potest.

3. Dico tertio: meritum demeritorumque finalium prædeterminati, vel reprobi præscientia conducentes quidem libri ad eorum vel vitam, vel mortem sunt, non vero vitæ, mortisque libri Theologica proprietate. Prima conclusio, & affirmatiua pars probatur ex Daniel. 7. *Indicium sedis. & libri aperti sunt*: quæ Hieronymus in c. 14. Isai. sic exponit: *in quibus scripta erant opera singulorum*. Clarius Apocal. 20. *libri aperti sunt: & alius liber aperitur est, qui est vita*: & indicati sunt mortui ex his, quæ erant in libris; primis, secundum opera ipsorum. Psalm. 138. *In libro tuo omnes scribuntur*. Quem librum ad omnes iudicandos extendi, eoque omnes continere Patres communiter intelligunt, etiam Augustinus. t. 9. lib. soliloquior. Si eius ipse author est. c. 28. tamen alius ipse, & Prosper ad solos prædeterminatos extendi putent. Denique Ecclesia tota tracta missæ defunctor. Quotidie canit. *Liber scriptus proferitur: in quo totum continetur vnde mundus iudicatur*. Ratione probatur ex dogmatica Dei iudiciaria suprema in rationales omnes creaturas potestate: quæ nusquam rite, ac recte pro cuiusque meritis exerceri à Deo, sicut neque à creato aliquo iudice, potest, nisi ex meritum demeritorumque cuiusque absoluta scientia: quæ iudicio de eis omnibus vel ad vitam vel ad mortem æternam prudenter iustque secundum vniuersalemque gesta ferendo subseruiat eoque sensu laxiori vitæ mortisque liber dici Theologicè potest. Quod autem proprio Theologico sensu quo de vtroque libro disputamus præscientia meritum, ac demeritorum nec vitæ, nec mortis liber sit probatur, quia neutrius est absoluta præscientia, sed ad eam anterior. Id quod satis rigide, & scholasticè notatum video in testimonio ex Apocal. 20. proxime recitato, in quo librum vitæ, vt dictum à libris ex quibus mortui secundum opera iudicantur, seorsim, & singulariter locum commemorat illis verbis: *& alius liber aperitur est qui est vita*. Denique librorum vitæ, & mortis in scripturis memoratorum significationes alias, & alias pro eorum, quæ, ad mores præsertim tradant Patres, & interpretes tradunt, quibus nunc referendis nec locus, nec tempus est. Vbi de Theologica acceptione rigidiore ab eisdem Patribus etiam tradita est nobis sermo.

CERTAMEN III.

Contra conclusionem secundam ex scriptura oppositio, ubi veritas que libri indelebitas statuitur.

1. Obiicit contra conclusionem secundam. Præscientia absoluta Dei de executio decreto absoluto cum præmiandi, prædeterminati, tam puniendi reprobis, æternæque eorum vel vitæ, vel mortis immutabilis, indelebitque essentia sua est: at liber vitæ delebilisque est (vt constat ex illis exodi. 3. aut dimitte illis noxam populi huius, aut dele me de libro vitæ, & psalmi illis deleantur de libro viuendum) quod ipsum de libro mortis eadem ratione erit: ergo liber vitæ mortisque non stat in ea absoluta præscientia Dei. Missis aliis primi testimonij interpretationibus Bageni confutati cert. 1. & aliorum verosimiliores & nostro Vazquez gratiores comment. articuli 3. Tertio eundem locum. Primam optasse Moysen Dei gloria (absque sua tamen culpa) æternam pro fratribus veniam, & salutem priuari, vt postea Paulus etiam optabat ad Rom. 9. illis verbis: *Optabam ego ipse anathema esse à Christo pro fratribus meis*. Ex ardentissima Dei & proximi charitate. Ita Chrysostom. homil. 1. de laudib. Pauli longe à med. lib. contra gentil. versus med. homil. 79. ad popul. Antiochen. Bernard. serm. 12. in cant. versus med. epist. 78. ad Sugerium sub init. Ricard. Victor. de gradib. violentæ charit. sub fin. Hug. Victor. q. 232. in epist. ad Rom. Sub distinctione gloriæ temporalis, vel æternæ, sub qua etiam distinctione; S. Thom. in c. 9 ad Rom. lect. 1. cui expositioni consentiunt Soto, Catherin. Salmeron uterque Cornelius & Cornelij à lapide. Ruiz de Montoia citat. d. 60. lect. 7. n. 9. §. Nihilominus, statuo plerisque ex citatis recitatis. Obseruat autem Vazquez Chrysostomum Theophilactum, & Thomam, & Origenem (qui eisdem interpretationis est) pro illo optabam legere obtraherim, Salmeron legie ex Photio optabam. Quæ lectiones affectus Pauli, ac Moysis perfectissimam erga Deum, & proximos charitatem non minuant, sed impossibilitatis optare ab ipsis rei cognitionem cognitam ab vtroque ostendunt; eorumque charitatem, quæ eos ultra possibilitatem omnem ad impossibilia præ exitu Dei & proximorum amore optanda ex parte obiecti conditionata, si possibilia forent, agebat concitabatque summo opere commendant, vt iam explicabimus. Huic potro interpretationi suæ insitit vbiq. Chrysostomus. 3. de providentia post med. 1. de compunctione eod. circa med. ad Roman. 9. hom. 16. ad longum recitatus à Salmerone in cap. 9. ad Roman. d. 25. versus fin. §. quod deinde allatum fuit. Eum de more sectantur Theodor. Theophylact. & Oecumen in c. 9 ad Roman. quibus adde Theonam. Abb. laudatum à Cassiano collectat. 13. c. 6. Aufelm. ad locum Pauli, Bedam collectaneis in eundem locum, Basilium in regulis fusiorib. q. 3. Hieronymum ad id Michæ 2. vti nam non essem, & 2. 3. epist. 1. 1. ad Aglaum. q. 9.

2. Certè eis affectibus Moysen, & Paulum perfectissimæ charitatis in Deum, & proximos exercuisse cum priuari citra peccatum gloria si possibile esset optarunt; parer: si quidem populi salutem ex qua gratissima Deo & innumera populi illius opera honesta exhiberentur, nec pauca infensissima vitarentur peccata: charitas autem perfectissime ordinata communia omnibus proximis, & communitati subiade bona tam positius, quam priuatiua, commodis incommodisque priuatis cuiusque anteferri dicitur, multoque magis gratis Deo obiectis apponendis, ingratisque, & infans ipsi vitandis

andis præponere. Et si autem privati gloria, delerique ite libro sit absolute impossibilis tamen conditionate, & parte obiecti, & sub hypothese, quod possibile foret charitatis summum est: ut de affectu illo magni omnium Magistri Augustini celebratissimo, *si Augustinus esset Deus, & Deus esset Augustinus, &c.* commuiter, ac verissime reputatur. Longeque maior charitas, quam pro amicis animam ponere: est hac ex affectibus, qui obiectorum possibilitatem non prætergraduntur, deducique subiade ad effectum absolute possunt summa charitas sit Christo Domino, teste Ioan. *5. maiorem charitatem nemo habet &c.* Dices: Christum Dominum summam charitatis exemplar (teste eodem etiam Paulo. *1. Corinth. 11. imitatores mei estote, sicut & ego Christi*) cum charitatis actum non habuisse, ut vnione hypostatica, ac visione Dei æternum priuari Dei, & hominum charitate adhuc conditionate ex parte obiecti voluerit, cuius tamen charitatis perfectionem imitatus solum Paulus fuit, non affectus, neque affectui vllus parus homo potest. Respondet citatus Ruiz, n. 15. vnionem hypostaticam, atque essentiali gloriam humanitatis Christi creatis cunctis bonis siue positiuis, siue priuatiuis coniunctam etiam sumptis longe esse maius bonum, & appreciatu æstimabilius, quare neque ex charitatis regula & perfectione hominum bono, & saluti potuisset a Christo Domino alterutrum poni: sicut cuiusvis creature gloria, & salus communi reliquorum saluti coniunctim sumptis potest ex perfectionis charitatis posthaberi. Respondet secundo n. 16. ex Salmerone proxime citato, *§. cum autem Paulus quoad gloriam paratum Christum Dominum fuisse ea priuari ne mundus inreconciliatus maneret, & inreductus: quoad vnionem hypostaticam idem dicere, non poterat, cum ea sublata in communi sententia redimi mundus ab humanitate Christi non posset, & certe non esset redimendus. Audiendus denique pro interpretatione hac Hieron. citato loco epistolæ ad Aglastrum. Vbi hæc per per admirationem scripsit. *Qua est ista tanta mutatio, inaudita prudentia?* ut pro charitate Christi nollet habere Christum? & videndus Chrysostomus à Salmerone recitatus citato *§. Quod deinde altissimum fuit.**

3. Secunda vtriusque loci interpretatio est Moysen Paulumque ex nimia, certaque amoris Dei erga ipsos confidentia, ut ab ipsis alienaretur, vel libro vitæ, amicitia solutione, deleret petiisse vel oprasse: ni veniam populo daret, eumque reconciliaret sibi: quia ne illos ab amicitia sua repelleret, veniam reconciliationem largiturum populo Deum prudentissime credebant, imo inde illos amplius amaturum. Ita Bassi. q. 3. citata sic fatus de Paulo *quia non ignoraret non posse fieri, ut is alienaretur à Deo, qui ob charitatem Dei gratiam abiecerat, seque ob eam causam multis plura accepturum, quam, qua dedisset.* De vtroque expressius Hieronim. in c. 2. Ionæ sub init. subius, & elegantius Paulinus epist. 20. ad Amandum versus fin. Augustin. quest. 147. in Exod. & iterum in psalm. 77. ad id, & non accendit omnem iram suam, ita de Moysæ scribens. *Paratior deleri pro ipso, quam ipso. Sciens apud misericordem se id agere, qui, quoniam nullo modo deleret ipsum, etiam illis parceret propter ipsum.* Sic amantissima vxor, filiusque charissimus mariti, patrisque in seruum furentis districto ferro se obiciunt, ac ferri corpori se interponunt, ut ipsum ab heri furore liberent, qui cum, nisi charissimis pignioribus transuerberatis ferire non posset. Hanc interpretationem merito probant Valentia in c. p. quest. 24. pu. 3. Fasol. incarn. 3. sine. Ioan. Præpositus, Ibidem, §. Ad prius prætermisist. Ex alterutra vtroque vitæ constantiam, ac indelebilitatem neutrobique impugnari. Neque vero præfatis duabus antekeri potest (ut voluit Caieranus in Pauli locum, Bartholom. Camerar. c. 6. dialogi Catholici, Vazquez comment. præfati. a. 3. §. *sed his præstenda*) expositio, ut optabam Pauli. Ad tempus, quo ille in Iudaitino erat referatur: atque ex amore, quo tunc Iudeos prosequetur, & tunc cum Christi

erat Apostolus perseverante in eorundem amore presentiam immediate antecius à se diuini testimonio obtestatione assentiam, & iuratum confirmat, ut dicit Vazquez ponderabat suo hanc interpretationem à Hieronymo, & Anselmo memoratam, ad eum locum nec improbatam fuisse, satis tamen eam reiciunt, quia aliam, ut vidimus num. 1. & aduersam sequuntur, & huic ne probabilitatem quidem decernant. Verum vel iuramentum est ad confirmationem amoris sui legis, & Iudeos, odioque in Christum cum Iudeo Paulus erat: & de hoc esset plane iuramentum totum cum omnibus id esset notissimum, neque alioquin fidem posset superare: vel est de amore, quo Iudei Christi Apostolus Iudeos prosequatur: & huic ex amore illo legis, & Iudeorum, probare minime poterat, sed solum improbare. Si enim legis & Iudei quam tunc veram reputabat amore, ac zelo Iudei ita prosequatur, atque à Deo oderit Christiani eiusque legem, & sequaces, potius inferius Paulum Iudei Christi Apostolum Christianæ legis amare & deo pari oculo Iudeis & legem esse prosequendum, illi quæ teia Christum eiusque legem prosequatur.

4. Instas ex psalm. 68. *Deleatur de libro viventium quibus, siue ore Placites, siue parum dicitur* rum è libro vite delibitatis possibilibus ut inuidiam denuntiat: sicut & Apocal. 3. *lapposum verbum illi qui vicerit sic vestietur vestimentis albis, & non deli nomen eius de libro vite.* Monet autem ad psalmi verba Augustinus. *Non sic accipere debemus, quia quæ loquamur scribit Deus in libro vite, & delat illam, si homo dixit, quod scripsi, scripsi, Deus quoniam scribit, & delat præfatus est, prædestinatus enim regnatus, cum filio suo in vita æterna huius, qui scripsit, ipsos continet libro vite: committit, verolmilioque solutio est deleri eis locis tantummodo, ac non scribi valere, ut ex Patribus tradunt Hilari & Hieronymi. ad psalmi textum Ambrosius & Hilari ad tractum Apocal. & alij apud Lorinum ad verba psalmi 68. Soar. 1. p. tract. 2. lib. 1. cap. 20. num. 18. Vaz. citato comment. §. vii. & Fasol. proxime, num. 4. *Hanc ob causam, qui omnes eam inter peractum sequuntur quam Psalmista, ipse subiuncta statim verbis, & cum iustus non scribitur deleri, ut quis prima illis deciperetur. Et quidem odium Dei pro amoris negatione frequenter in scriptura viis patet, citat Augustinus, obferunt, tamen prima & generalior affectum positum significat: quare minor Augustinus tantopere proprietate vocis delat, & primæ significationi citato loco instituit, ut pro scribitur negatione sibi viis patet ferre non parant, vix perspicitur à Psalmista subiuncta satis ea significatio tractatur. Secunda interpretatio Patribus, & scholasticis probabilis deleri toto rigore viis patet, librum autem vite non, qui in Deo sit, sed vel in delatatione, aut aliorum de ipsis iudicio, & existimatione intelligitur. Ne enim scriptura hominum de re aliqua existimationem rei ipsius nomine appellat, ut videmus controuersæ, & incarnat. disputantes an Christus, ut homo proprietate sermonis prædestinatus fuerit Filius Dei, & eo sensu Paulam actor 13. *Ilud ego hodie genui, & resurrexerit Christus qua Dei Filius hominibus probatus fuit interpretatur verbis huius. Resurrexerit sicut scriptum est, ego hodie genui te.* Et iterum ad Rom. 2. *qui prædestinatus est Filius Dei in virtute seruamus Spiritum sanctificationis & resurrectionis mortuorum* ut doctè Vazq. & nos plurimum scripturæ simili sensu locutionum obseruabamus ibidem, iudicio hanc interpretationem amplexi sunt Augustinus proxime, & Calpistor. ex quibus glossa, Commentator Apocalyp. Ambrosij operibus inferius eoque iunior (ut prædicit Basilamin. de scriptorib. Eccles. verbo Ambrosij) eduntur Romana an. 1585. Ricard. in Apocal. p. c. inter med. & fin. Rupert. 4. in exod. c. 29. ante med. ex scholasticis. Albert. 1. p. 69. in. 3. Bonau. in 4. d. 4. a. 2. q. 2. Argent. in. 3. q. vii. a. 2. sine, neque improbat Vazq. citato.**

5. Illam tamen improbat Fasolus ad eundem vniculum. n. 2. concl. 2. merito 2. quia Apocalypsis textus amplexus

amplius aliquid innuit immediate subiectens, & confitebor nomen eius coram Patre meo, & coram Angelis Dei apud quos de adscriptis, vel non scriptis in vitæ libro nulla fallà qua decident tandem, existimatio esse potest. Et si Thomas eo. 3. corp. his verbis, non deleri de libro vitæ ponitur inter præmia iustorum: quod autem iustis reprobis, non est solum in hominum opinione. Eam quippe iusti, etiam viatores naufragiunt iuxta id psal. 111. In memoria aeterna erit iustus ab auditione mala non timebit. Nec temporale aliquid, cuiusmodi falsa hominum existimatio est, ad reprobis iustis præmia spectat, sed solum quod est æternum. Scio nonnullos ex illis Sancti Th. verbis non est solum in hominum opinione deducere ipsum secundam hanc interpretationem, vt coniunctam cum tertia iam subiuncta probasse, et si solum improbaui. Est autem tertia interpretatio de libro vitæ iustorum ad tempus solum talium pro quo ius ad vitam æternam habere præcuntur, ac proinde in Dei scientia scripti sunt: à quo tamen peccato subsecuto perseveranter delentur à Deo, præscientiaque absoluta damnationis ipsorum, in libro mortis simpliciter tali se habent: Hanc interpretationem dedisse videntur Basil. Ilat. 4. post med. Anselm. in. 3. Apocal. Hugo Victor. q. 243. & 244. Ricard. in Apocal. p. 2. lib. 1. cap. 9. Ioachim. Abb. in Apocal. 3. vbi Lyra, & Perer. d. 7. §. 2. alique interpretes, & scholastici, in quibus Ruiz, cita. sect. 6. n. 6. §. Prædictam expositionem. Relictanda tamen est quia vitæ liber non nisi de absolute saluandis, & prædestinatis, electisque ex iure absoluto ex perseverante iustitia finali ad gloriam in scriptura memoratur, vt vidimus docentque scholastici Albert. 1. p. quæst. 68. init. sanctus Thomas, q. 7. de verit. a. 4. corp. ante med. & aliis locis citatis, iusti autem illi non perseverant in iustitia ius ad gloriam absolute non habent, sed conditionate solum, quare neque ad gloriam, & vitam absolute ex iure illo possunt scribi, nec vitæ ipsorum præscientia esse, aut liber vitæ absolute talis, vt demum vidit Ruiz, num. 8. §. vt aliorum, quem his concludit solum habent ius (non perseverant iusti) vt in libro vitæ scriberentur, si forent perseverant. Accedit quod ab eo libro vitæ conditionate pro eo tempore, quo iusti sunt, si perseverent (et si liber vitæ dici absolute possit) nunquam nulloquamque delentur, delerique vltimus possunt, vt patet: quare ni deleri, pro non scribi ab scriptura accipi eis locis asseratur, iuxta primam expositionem, non autem propria deletionem, & oblationem eius, quod semel à Deo præstitum absolute atque scriptum est. Difficultas expediri minime potest.

QVÆSTIO III.

De certitudine, & comparatione numeri prædestinatorum, ac reproborum.

QVÆSTIO hæc de certitudine, numeri vtrorumque respectu scientiæ, & intellectus diuini solummodo procedit, cum enim certitudo formaliter dicat iudicij, siue in iudicando firmitatem, quæ omnem de opposito formidinem, & contingentiam cum obiectum, tum subiectum excludat: nemoque præter Deum, vel ex eius reuelatione, siue adhuc, nedom aliorum omnium prædestinationis, aut reprobationis certitudinem, firmitatemque obiectum, aut subiectum, nisi temere ac per amentiam habere possit, fit planè vt ad diuinum intellectum, & scientiam de certitudine, & comparatione, numeri reproborum tota quæ-

Christoph. de Ortega de Deo vno, Tomus II.

stio deuolui debeat. Importune hic à Ruiz, d. 53. & Fasolus 2. 4. cum certitudine numeri prædestinatorum de qua in præsentia, certitudinem prædestinationis quoad suos effectus à prædestinatis obtinendos coniungunt, & vnde illorum infallibilitas proueniat, & cum eorum contingentia, & prædestinatorum libertate componatur: id enim quæstionis alterius, & ex aliis principiis dirimendæ prorsus est: nempe ex principio scientiæ mediæ prædestinationem dirigentis, & constituentis, atque ex intentionali obiectiua dependentia scientiæ illius à libera prædestinati absoluta operatione, & consensu, vt suo loco vidimus supra atque hi auctores docuerant non semel. Potest autem de certitudine numeri vtrorumque vniuersim agi, & specialius de numeri quantitate, & vtriusque numeri comparatione.

CERTAMEN I.

Affirmatiua quæstionis vniuersim sumptæ decisio.

NVmerus in formalem, seu numerantem, vt ternarius, centenarius, & in materialem, seu numeratum refertur, quæ numerantur communiter diuiditur. Et de numero numerato præsentem quæstionem procedere certum vique est: nempe quem, an numerum numerantem aliquem, prædestinati homines (idemque est de Angelis, determinate expleant, an etiam suum aliquem numerum determinate expleant reprobis? cum autem numerus omnis numeratus determinatus, & circumscribitur rerum numeratarum unitatibus adeo rigide constet, vt quauis ex eis addita, vel subtracta numerus idem nequeat consistere, fit ad numeri reproborum, vel prædestinatorum (quicumque ille in alterutris sit) certitudinem ac firmitatem constantiamque requirit, vt nemo ad alterutrum numerum spectans ab illo deficiat, ad alterumque accedat: cuiusmodi enim detractione numerus idem consistere nequit: vti cuiusvis etiam additione numerus idem non potest, permanere: v. g. si ternario altera ex tribus unitatibus, quibus constat deficiat binarius plane, non ternarius erit; si vero altera unitas accedat, non ternio numerus ille erit, sed quaternio. Inde autem fit secundo certitudinem numeri alterius respectu induci infallibilis Dei requirere, vt nemo ad alterum numerum spectans ab eo possit deficere, ad alterumque aliqua impotentia (nempe consequente, & ex suppositione quod semel reprobis, vel prædestinatis sit) saltem accedere nequeat. Certæ huic suppositioni, & euidenti aduersari videtur Catherinus. 1. de prædest. c. vlt. summaria explicatione doctrinæ asserens, quantum est ex vi prædestinationis, præscientia seclata, saluandorum, damnandorumque num. posse angelis, ac proinde inquit Ruiz, ex prædestinatis ad reprobos, atque ex reprobis ad prædestinatos esse posse transitum docet: quare vtrorumque numerum certitudinem firmitatemque absolute non habere, sed tamen si Charierinus prædestinatorum numerum, non satis firmo fundamento nimium decurtauerit, vt de essentia prædestinationis, eiusque causis ostendimus. Quoad numeri tamen certitudinem, & firmitatem citato loco non errauit. Solum enim vult prædestinationem, ac reprobationem antecedentem necessitatem prædestinatis, vt saluentur, reprobisque, vt damnentur, non induci, non autem negat ipsis consequentem necessitatem afferri, ratione cuius scientiam secludit, quæ impotentiam consequentem supponit: vnde male à Ruiz tanquam Catherini doctrina additur, à prædestinatis ad reprobos, & contra transitum esse posse absolute, ac vicissim, quem expresse Catherinus negat; quia ex suppositione, quod prædestinatus quis, vel reprobis semel sit, talis non esse minime potest.

QQQ 2 Dico